

Nemzeti
ErdőStratégia
2016-2030

**Hatályba lépett a
Nemzeti Erdőstratégia 2016-2030
1537/2016. (X. 13.) Korm. határozat**

Előzmények: Nemzeti Erdőprogram lezárása

- A 1110/2004. (X. 27.) Korm. határozatban megfogalmazott **Nemzeti Erdőprogram (NEP)** az erdővel kapcsolatos szakmapolitikai elvárásokat **2006-2015 közötti** időszakra fogalmazza meg
- Két fő célja:
 - 1. A meglévő erdők védelme, természetességének, szerkezetének javítása**
 - 2. Új erdők telepítésével növelni az ország erdőterületét**
- A NEP ciklus a 2015. évvel lezárult
- Elkészült a teljes ciklust **értékelő beszámoló** amely az FM honlapján elérhető. **Ez összegzi az elmúlt tíz éves időszak** célprogramok szerinti **eredményeit**, tapasztalatait, előre vetíti egy újabb **stratégia-tervezés szükségességét** és egyben megalapozza azt

Nemzeti Erdőstratégia (NES) megalkotása

A NEP lezárását követően szükséges a következő ciklus tervezése

A megfelelő forma: **STRATÉGIA**

- átfogóbb, határterületi kapcsolódásokat jobban figyelembe veszi
- új prioritások - > kihívások előtérbe helyezése
- **tervezési időszak: 2016-2030**
- program során bekövetkező változások rugalmasabban kezelhetőek
- beszámolás az elért eredményekről (5 évenként)

Nemzeti Erdőstratégia alapcélja

Olyan stratégiai dokumentum megalkotása, amely az erdő sokrétű funkciói közötti megfelelő egyensúly megteremtését szolgálja, és keretet biztosít az aktuális **kihívások kezelésére**.

Aktuális kihívások az erdészet területén:

- klímaváltozás
- birtokpolitika
- energiafüggőség
- természetvédelem
- közjólét
- kommunikáció

Az EU ERDŐSTRATÉGIA alapvető szempontjai

1. Fenntartható erdőgazdálkodás támogatásának legfontosabb eszköze: biztosítja az erdő hármaskörű funkciójának (természetvédelmi, társadalmi, gazdasági) érvényesülését
2. Leköveti az erdőhöz kapcsolódó értékteremtést (pl. faipar, rekreáció, közjóléti szolgáltatások), ezáltal túlmutat az erdőn
3. Globális felelősséget jelenít meg, amely határokon átnyúló hatásokat kezel és egyezmények alapján születik meg

Nemzeti Erdőstratégia megalkotása

Felvetődő aktuális kérdések

- Klímaváltozás- fenntartható erdőhasználat , megújuló nyersanyag, alapanyag, erdősítés és fásítás.
- Össztársadalmi igények kielégítése (hármaskörű funkció biztosítása):
 - *az erdő szolgáltatásai, védelmi funkciói*
 - *immateriális javak értékelése (védelmi érték, rekreációs érték)*
 - *az erdő hasznainak, haszonvételnek a biztosítása*
- munkahelyteremtés, vidéki megtartó-képesség, fenntartható munkahelyek
- megfelelő hatósági adminisztrációs környezet
- szürkegazdaság visszaszorítása - illegális fakitermelés
- birtokpolitikai kérdések
- innováció – kutatás

Nemzeti Erdőstratégia megalkotása

Kapcsolódási területek

A hazai fejlesztési környezetben a stratégiai tervezéskor elérhető legfontosabb dokumentumok:

- Nemzeti Vidékstratégia végrehajtásával összefüggő feladatokról szóló 1074/2012. (III. 28.) Korm. határozat, önálló erdőprogram fejezettel (VP)
- II. Nemzeti Éghajlat-változási Stratégia 2014-2025 (NÉS)
- Nemzeti Víz Stratégia (NVS)
- Biológiai Sokféleség Megőrzésének Nemzeti Stratégiája 2014-2020,
- IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP)
- Magyarország Megújuló Energia Hasznosítási Cselekvési Terve 2014-2020
- Magyarország 2014-2020 Turizmusfejlesztési Konceptiója
- Nemzeti Közlekedési Stratégia 2014-2050

A Nemzeti Erdőstratégia megalkotására különös szükség volt, mivel többek között:

- Az EU-ban a tagállamok hozzák meg az erdőgazdálkodás és az erdők tekintetében a megfelelő politikai döntéseket
- Az erdők az egyedi növény-, állat- és gombavilág forrását jelentik
- Az erdők rendkívül fontosak a helyi, regionális, európai és nemzetközi értékteremtés, a vidéki térségekben a foglalkoztatás biztosítása miatt
- Az erdei biomassza az egyik legfontosabb megújuló energiaforrás
- Az európai erdők jelenleg az uniós szén-dioxid-kibocsátás mintegy 10%-át kötik meg és tárolják -> hozzájárulnak az éghajlatváltozás mérsékléséhez
- A fenntarthatóság érdekében érvényesíteni kell a munkahelyteremtés, a biológiai sokféleség védelme, az éghajlatváltozás mérséklése és az elsivatagosodás elleni küzdelem érdekében
- Emelni kell az erdők gazdasági, társadalmi és környezetvédelmi szerepét a kulturális és természeti örökség védelmének és előmozdításának és a fenntartható (öko)turizmus összefüggésében

A Nemzeti Erdőstratégia fő irányvonalai

- Fenntartható erdőgazdálkodás
- Biológiai sokféleség védelme
- Klímaváltozás hatásainak csökkentése
- Hatékony kommunikáció

A Nemzeti Erdőstratégia fő irányvonalai

I. Fenntartható erdőgazdálkodás

- Nem csökkenhet az erdőterület (minden végvágott erdőt fel kell újítani, csereerdősítések, telepítések)
- Nem csökkenhet az erdőből nyerhető faanyag mennyiség (fenntartható gazdálkodás)
- Nem csökkenhet az erdő vidéki megtartó képessége (munkahely, megújuló nyersanyag, és energia)
- Állami körzeti erdőtervezés színvonalának megőrzése, fejlesztése

A Nemzeti Erdőstratégia fő irányvonalai

II. Biodiverzitás fenntartása, növelése

- Nem csökkenhet az erdők természetessége
- Termőhelynek megfelelő, őshonos fafajokból álló elegyes, vegyes korú és szerkezetű erdők kialakítása és fenntartása
- Természetközeli erdőgazdálkodási módszerek kialakítása, és alkalmazása
- Folyamatos erdőborítás módszereinek kialakítása és alkalmazása.
- Az erdő ökoszisztéma szolgáltatásainak védelme
- Inváziós fajok korai észlelése és a megtelepedett inváziós fajok visszaszorítása
- A természeti értékek védelme miatt szükséges erdőgazdálkodási feladatok munkahelyteremtő lehetőségeinek a kihasználása

A Nemzeti Erdőstratégia fő irányvonalai

III. Klímaváltozás hatásainak csökkentése (mitigáció)

A klímaváltozás hatásait az erdők hosszú távú alkalmazkodása és egyúttal klímavédelmi hatásainak megőrzése érdekében a fafajpolitikában és az erdőgazdálkodási eljárásokban fokozottan figyelembe kell venni.

- Növelni az faállománnyal borított területeket (erdőtelepítés, fásítás)
- A fák, faállományok legnagyobb szénmegkötő képessége érdekében a vágásérettségi kor meghatározása „gazdasági vágáskor vs. biológiai vágáskor” ?

A Nemzeti Erdőstratégia célterületei

1. Erdők szerepe a vidékfejlesztésben
2. Az állami erdőgazdálkodás fejlesztése
3. A magán-erdőgazdálkodás fejlesztése
4. Természetvédelem az erdőkben
5. Korszerű erdővédelem
6. Fenntartható vadgazdálkodás
7. Racionális erdőhasználat
8. Erdészeti szakigazgatás
9. Kutatás, oktatás
10. Hatékony kommunikáció

A Nemzeti Erdőstratégia előkészítése - tervezés

Formájának meghatározása:

- A kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet alapján

hosszútávú stratégiai koncepciónak minősül, elnevezése stratégia.

Fejezetek felépítése:

- Általános célok
- Stratégiai célok
- Javaslatok a stratégiai célok megvalósításához
- A javaslatok szakmai indokolása

A Nemzeti Erdőstratégia előkészítése - tervezés

- Stratégiai partnerek kiválasztása (MEGOSZ, FAGOSZ, ERTI, NYME, NÉBIH EI, OEE)
- Érintett főosztályok bevonása – TMF, NPTF
- Tervezet vázszerkezetének összeállítása – főosztályon belüli kidolgozás
- „Nyersanyagok” (inputok) bekérése a stratégiai partnerektől és a társfőosztályoktól – többszörös szakértői szintű visszamutatás és egyeztetés
- 0. verzió kialakítása, az anyag részletes kimunkálása

A Nemzeti Erdőstratégia véleményezési folyamata

- Előzetesen a Stratégiai partnerekkel, majd jönnek a
- „Szokásos körök” – házon belüli egyeztetés, előzetes közíg. (ME), tárcaközi - és társadalmi - egyeztetések
- Több körös házon belüli egyeztetés az érintett társfőosztályokkal (TMF, NPTF)
- Koordináció: Jogalkotási Főosztály!
- **NGM (Közszolgáltatási, Közüzemi Költségvetési Főo.) markáns véleményt formál a NES-ről** – költségvetési szempontból nagyon hiányosnak találja, pénzügyi hatások nincsenek feltüntetve az egyes célterületeknél.

A Nemzeti Erdőstratégia véleményezési folyamata

NGM a következő fő hiányosságokra hívja fel a figyelmet:

- konkrétumok által meghatározott cél-viszony rendszer leírása
- egyes intézkedésekért **felelős szereplők és érintettek** megnevezése
- **források konkrét megnevezése** (honnan – mikor – mire) célterületenként, illetve ütemezése (amennyiben tudható)
- Erdővédelmi járulék ágazati felhasználása nem támogatható!

FM válasz:

- Nem kisebb léptékű program, hanem STRATÉGIA, ezért az átfogó költségvetési hatások nem állapíthatók meg
- Csak a költségvetés által elfogadott, illetve várható EU-s támogatások tekintetében lehet forrásokat említeni

A Nemzeti Erdőstratégia véleményezési folyamata

Javaslat az egyes célok finanszírozására, amennyiben az összes célterületre vonatkozóan nem tudunk illet megadni:

„Keretstratégia, amelynek végrehajtása az EU, nemzetközi támogatások, az éves költségvetés és az ország teherbíró képessége függvényében alakul.” (pl. NKP vezetői összefoglalója).

A Nemzeti Erdőstratégia véleményezési folyamata

NGM elvárások (példa a megvalósításban érintettek felekre vonatkozóan):

Célterület	Érintett szervezet neve	Kompetencia
1.	Valamennyi erdőgazdálkodó	Erdők multifunkcionális szerepének hosszútávú biztosítása
2.	Állami erdészeti társaságok	Fenntartható erdőgazdálkodás állami oldalról történő gyakorlása és biztosítása, közjóléti fejlesztések megvalósítása
3.	Magán-erdőgazdálkodók	Erdőtelepítés, közfoglalkoztatás
4.	Állami erdészeti társaságok, nemzeti park igazgatóságok, magán-erdőgazdálkodók önkormányzatok	Ökoszisztéma szolgáltatások növelése, fenntartható erdőgazdálkodás a természetvédelmi szempontok figyelembe vételével, erdők természetességének megőrzése és lehetőség szerinti javítása

A Nemzeti Erdőstratégia véleményezési folyamata

Egyéb észrevételek:

- SWOT analízis javasolt bemutatása (BM)
- végrehajtás nyomon követése - monitoring (BM)
- Terület- és településrendezési tervekkel való összhang (BM)
- Stratégiai célok és ajánlások kapcsolata -> ha nem világos, akkor a végrehajtásnál fennáll a veszély az egyes alcélok nem valósulnak meg (NGM)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!